

Foss: I Anledning af Udtalelser, der er faldet, blandt andet fra mig, har den ærede Forsvarsminister udtalt sig udførligt om Flyvervæsenet, men jeg vil ikke sige, at han derfor har givet os noget synderligt Indblik i disse Forhold. Paa Forhaand er Rigsdagen og Offentligheden i det væsentlige ukendt med de Foranstaltninger, der er truffene, og med den hele Ordning af vort Flyvervæsen, men selv om den ærede Forsvarsminister brugte ikke saa faa Ord og udtalte sig meget rosende om de forskellige herhenhørende Forhold, synes jeg, at man i høj Grad vil trænge til nærmere Prøvelse og Undersøgelse af dette Forhold. Den højtærede Forsvarsminister har ogsaa bebudet at ville forelægge nærmere Detailler her, og jeg maa haabe, at det vil blive Udgangspunktet for en senere Prøvelse af, hvad hertil hører. Ministeren hævdede i sine Udtalelser, at hvad Flyvervæsenet angik var alt udmærket, Materiellet var godt. Ledelsen var fortrinlig, og Embedsmændene var af allerbedste Slags. Jeg havde udtalt den Frygt, at de Ulykkestilfælde, som vi har hørt om i den sidste Tid, ikke var uden Forbindelse med visse Mangler i Ledelsen, muligvis med Mangel paa tilstrækkelig kyndig Ledelse, hvilket jeg gav Udtryk i Frygt for, at der paa dette Omraade herskede et vist Dilettanteri. Forsvarsministeren udtalte, at jeg havde fremsat disse Udtalelser mere i Almindelighed uden at knytte dem til bestemt Viden om Enkelttilfælde, men, som allerede anført, er det ikke let paa Grundlag af officielle Opgivelser at kunne faa noget Indblik i disse Forhold. Vi har imidlertid erfaret i disse Dage, at Forsvarsministeren selv har følt sig foranlediget til at foretage Forandringer i Ledelsen af Flyvervæsenet, og i det Blad, hvori jeg læste det, stod, at nu vilde der med den ny Ledelse oprinde en ny Æra; den udmærkede Mand, som nu var gjort til Chef for Flyvervæsenet, den bekendte Grønlandsfarer Kaptajn Koch, var en Mand, af hvis Ledelse man kunde vente sig gode og udmærkede Resultater, vel særlig paa det tekniske Omraade. Men allerede dette synes at tyde paa, at Forholdet hidtil dog ikke har været saa fortrinligt, som den højtærede Minister egentlig gav Udtryk for. Man har samtidig erfaret — derom vil den højtærede Forsvarsminister maaske kunne give nærmere Oplysninger — at et Antal Maskiner, det er 8, som er byggede for ikke længe siden med indkøbte udenlandske Motorer — jeg tror de kaldes Wickersmotorer eller Gnommotorer — ikke bruges for Tiden. Efter de Ulykkestilfælde,

man har haft, har man foreløbig sat dem ud af Virksomhed og nøjes for Hærens Vedkommende med at benytte de her i Danmark byggede Maskiner, maaske i Forbindelse med nogle enkelte ældre. Jeg maa gøre opmærksom paa, at mine Bemærkninger i denne Sag i særlig Grad retter sig mod Flyvervæsenet under Hæren og ikke i synderlig Grad tager Sigte paa Flyvervæsenet under Flaaden, som jeg ikke har haft nogen synderlig Lejlighed til at høre noget om, og som heller ikke i den senere Tid har beskæftiget Offentligheden i samme Grad som Flyvervæsenet under Hæren.

I Anledning af Ulykkestilfældene udtalte den højtærede Forsvarsminister, at Ulykkestilfældene her i Landet i Virkeligheden var ganske som i andre Lande. Det vilde være værdifuldt at faa at vide, hvorpaa dette støttes. Vil det nu sige, at Ulykkestilfældene i Forhold til Antallet af Maskiner er de samme, eller er det i Forhold til Antallet af Personer? Thi hvis dette er Meningen, vil det ikke give et korrekt Billede, navnlig ikke være et berettiget Forsvar for det udmærkede i den danske Hærs Flyvervæsen, thi der flyves vist i langt mindre Grad her, end Tilfældet er i de fleste andre Lande, hvor man driver Militærflyvning. Den, der har set saadanne Flyvninger i Udlandet, vil vide, at naar man færdes i England og Frankrig i Nærheden af de sædvanlige Flyvepladser, ser man daglig en Mængde Flyvemaskiner i Luften. Det var f. Eks. saaledes i England, at der var et Sted ikke langt fra London, hvor enhver kunde tage ud og tage sig en Tur med en Flyvemaskine. Det er naturligvis en ret kostbar Fornøjelse, men mange velhavende Folk benyttede sig deraf, og det gik daglig for sig Aaret rundt, uden at man hørte om nævneværdige Ulykkestilfælde. Altsaa i Forhold til de Masseflyvninger, som man har kendt i Udlandet under fredelige Forhold — og det er jo under fredelige Forhold, vi for Tiden flyver i Danmark — synes det ikke, at Antallet af Ulykkestilfælde her svarer til det Antal Tilfælde, de har i Udlandet.

Naar Forholdet er dette, at man har købt Motorerne i Udlandet, og i alt Fald for Hærens Vedkommende, saa vidt jeg har forstaaet, overvejende gør dette, kunde man jo spørge, hvorfor man da ikke i Tide har optaget Fabrikationen her. I hvilket Omfang dette finder Sted for Hærens Vedkommende, staar mig ikke klart, men jeg forstaaer meget vel, at hvis man henlægger en saadan Fabrikation til Tøjhusafdelingen,